

ΤΕΛΙΚΑ ΑΝ ΤΟ ΕΧΕΙΣ ΜΕΣΑ ΣΟΥ...!

Η ιστορία

Το καλοκαίρι του 2005 μου δόθηκε η ευκαιρία να συναναστραφώ με μία ομάδα μαθητών που στεγάζεται στο δημοτικό σχολείο του Δροσερού Ξάνθης. Είχαμε στην διάθεση μας λιγότερο από είκοσι μέρες. Σκοπός μας ήταν να «ανεβάσουμε» μία παράσταση στα πλαίσια των γιορτών της παλιάς πόλης.

Ο πανικός βέβαια δεν μου ήρθε όταν μου ανακοίνωσαν τα χρονικά περιθώρια, αλλά όταν ξεκινήσαμε τις πρόβες. Τα παιδιά δεν είχαν αναπτυγμένη την ικανότητα της ανάγνωσης. Αναγκάστηκα λοιπόν, να κρατάω εγώ το κείμενο, να διαβάζω δυνατά, αργά και καθαρά, για να επαναλαμβάνουν χαρούμενα αυτά που τους έλεγα.

Το αποτέλεσμα; Από την δεύτερη κιόλας βδομάδα, τα παιδιά είχαν μάθει τα λόγια τους. Όμως, ο πρωταγωνιστής του έργου ΕΦΥΓΕ, γιατί έφυγε;

Γιατί τόλμησα να τον μαλώσω, «μέχρι εδώ ήτανε κυρία μου η συνεργασία μας». Φυσικά μαζί του έφυγε και ο φίλος του, ο συμπρωταγωνιστής του έργου. Μέσα σε πέντε λεπτά, βρήκαμε άλλον πρωταγωνιστή, όχι όμως παρτενέρ, «Θα φέρω τον ξάδερφο μου κυρία!». Ήρθε ο ξάδερφος. Γρι ελληνικά. Ενώ δουλεύαμε μέσα σε μία τάξη, δέκα περίπου άτομα (τα οποία ήξεραν τα λόγια τους και ήταν ανέμελα πια), τρέχανε, φωνάζανε, τραγουδούσανε, χορεύανε, και κάνανε και ένα διάλειμμα στα πεταχτά για να έρθουν κοντά μας, να δούνε πώς πάνε οι πρόβες μας, και φυσικά να δώσουν τις σκηνοθετικές τους οδηγίες στον ξάδερφο αλλά και σε μένα.

Ο πρωταγωνιστής του έργου μας, σε όλη αυτή

τη «φάση», έλειπε από τις πρόβες γιατί δούλευε στο οικογενειακό τους μπακάλικο. Τελικά με κόπο και ιδρώτα ο ξάδερφος έμαθε τα λόγια του. Όμως επειδή βαρέθηκε (έτσι απλά), χωρίς να μας ανακοινώσει τίποτε, μία βδομάδα πριν από την παράσταση, δεν ήρθε στις πρόβες. Ένα team των πέντε ατόμων, ξεκινάει τρέχοντας για να φέρει τον ξάδερφο από το σπίτι του στο σχολείο. Η μία μάλιστα από την ομάδα, γύρισε πίσω τρέχοντας, δανείστηκε τα παπούτσια της φίλης της, γιατί η ίδια ήταν με σαγιονάρες και δεν μπορούσε να τρέξει γρήγορα, και ξανάφυγε τρέχοντας. Σε λίγα λεπτά, η ομάδα ξαναγύρισε στο σχολείο, τρέχοντας φυσικά, αναψοκοκκινισμένη. Μέσα από τις φωνές και τις φασαρίες κατάλαβα ότι ο Νετζατίν, δεν είχε σκοπό να έρθει. Από το πλήθος μέσα πετάχτηκε ένα γλυκύτατο κοριτσάκι, και ανακοίνωσε επαναστατικά: «Δεν ξέρουν να μιλάνε αυτή κυρία, θα πάω εγώ να του μιλήσω». Πήγε, αλλά ήταν αργά. Ο Νετζατίν ήταν ανένδοτος. Αποφασίσαμε να κάνουμε μία αναπροσαρμογή στο κείμενο για να μας βγει η παράσταση, και το πετύχαμε. Το πρόβλημα των παιδιών όμως δεν ήταν τα λόγια τους, ούτε η εμφάνιση τους στη σκηνή. Από την ώρα της γνωριμίας μας, μέχρι και την τελευταία μας πρόβα, τους απασχολούσε ο τρόπος με τον οποίο θα μεταφερόντουσαν στο μέρος όπου θα γινόταν η παράσταση. Όσες φορές τους έλεγα ότι θα τους πηγαίναμε εμείς με τα αυτοκίνητα, ήταν σαν να μην το πίστευαν και με ξαναρωτούσαν...

Τζεμήλ

Η Ξάνθη φημίζεται για τα γλυκά της, την καριόκα, το σουτζούκ-λουκούμ, τα σιροπιαστά και πολλά άλλα. Το γαλακτοζαχαροπλαστέιο «Νέα Ελλάς», απέναντι από το Ρολόι, προσφέρει παλιές γεύσεις σπιτικών συνταγών από αγνά χωριάτικα υλικά. Το κατάστημα αυτό άρχισε να λειτουργεί μεταξύ 1890- 1900. Η οικογένεια του Χουσεϊνογλου Τζεμήλ αγόρασε την επιχείρηση το 1954 από κάποιον Αρναούτ. Σήμερα την επιχείρηση κρατούν τα παιδιά και τα εγγόνια του, ενώ ο ίδιος περνά τα πρωινά του εκεί. Πρόσφατα το κατάστημα ανακαινίστηκε στο παραδοσιακό στυλ και συνεχίζει να γλυκαίνει πελάτες και περαστικούς. Από τις πλέον απίθανες γεύσεις που προσφέρει είναι ο συνδυασμός παλιοκαιρίτικου παγωτού καϊμάκι με σιροπιαστό σεκέρ-παρέ.

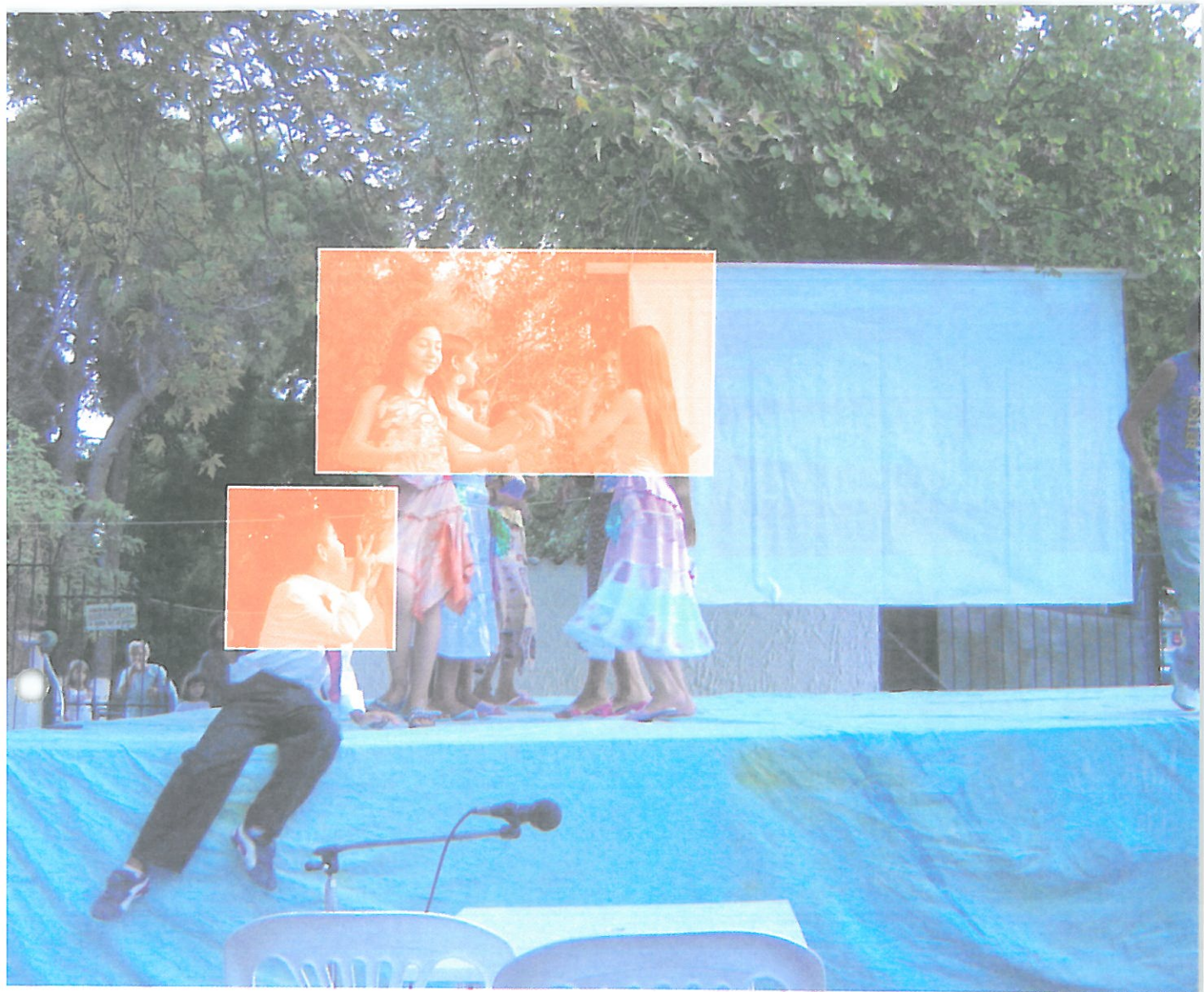

Θοδωρής

Ανάμεσα στις ομορφιές και ιδιαιτερότητες της Ξάνθης είναι, το ξακουστό στο πανελλήνιο, Παζάρι. Ένας θεσμός παλιός, όσο και η ανάγκη του Βαλκάνιου για επικοινωνία. Μία παράδοση που μας φέρνει στο νου την αρχαία «Αγορά» με όλο της το σύστημα σχέσεων και συνεπακόλουθων. Το Παζάρι της Ξάνθης με τα χρώματα και τους χρωματισμούς του αποτελεί την ζωντανή εικόνα του θρακικού μωσαϊκού. Πλήθος ανθρώπων συρρέουν κάθε Σάββατο, να επωφεληθούν των ευκαιριών, ή απλά να χαζέψουν. Οι περισσότεροι πάγκοι με ρουχισμό ανήκουν στους Ρομ από τα Κιμμέρια, οι οποίοι μέσα από αυτό το εμπόριο βρίσκουν την έκφρασή τους.

Ο 38χρόνος Θοδωρής Αθανασίου είναι μία από τις μέλισσες αυτού του πολύβουου μωσαϊκού. Με ένα ζεστό χαμόγελο που φωτίζει το χαρούμενο πρόσωπό του, μιλά για το τρίχρονο εγγόνι του, αλλά και τη δουλειά του:

«Το Παζάρι είναι η ζωή μας ! Το βιώνουμε!»

Η παράσταση αρχίζει.

Ο ξάδερφός ήταν πολύ φιλότιμος την ημέρα της παράστασης ήρθε να παίξει. Φυσικά δεν μπορούσαμε να αφήσουμε τον Νετζατίν «απ' έξω», γι' αυτό ακόμα και την τελευταία στιγμή, κάναμε μία μικρή αναπροσαρμογή στο κείμενο. Κάναμε και δύο πρόβες πριν ξεκινήσουμε. Το έργο ήταν, «ο Τρομάρας» του Γ. Βιζυηνού όπου τη διασκευή έκανε ο Πασχάλης Ξανθόπουλος. Τα παιδιά επίσης παρακολούθησαν βασικά μαθήματα χρήσης υπολογιστών. Όταν ξεκίνησε η παράσταση, ο Νετζατίν, ο Αλή, η Λεηλά, η Σεριάν, και η τρελοπαρέα, είχαν ήδη πάρει θέσεις. Ο Μουμίν, ο πιτσιρικάς της παρέας είχε αναλάβει το ρόλο του αφηγητή. Φυσικά τα λόγια του κειμένου, ήταν ένας απλός βοηθητικός σκελετός για τον αυτοσχεδιασμό τους. Ο Μουμίν βγήκε στην σκηνή, καλωσόρισε τον κόσμο με δική του πρωτοβουλία και ένα μεγάλο χαμόγελο, έκανε μία μικρή παρουσίαση του έργου (δική του σκηνοθεσία) και ξεκίνησε. Στο «δρόμο» μπερδεύτηκε λίγο, ζήτησε συγνώμη, και ξαναπήρε τα λόγια του από την αρχή. Έπαιξε ο καθένας τον ρόλο του με τον δικό του τρόπο, και ακολούθησε η τελευταία σκηνή του έργου. Ο γάμος του ηρώα με την κόρη του Νομάρχη. Λικνιζόμενοι χοροί θεατρικής μορφής, όπου η νύφη είναι στο κέντρο και γύρω της ο κύκλος αποτελούμενος από γυναίκες, χορεύουν μία μία μαζί της μέχρι να τελειώσει ο κύκλος, για να την παραδώσουν στα χέρια του γαμπρού όπου θα ακολουθήσει ο χορός της νύφης με τον αγαπημένο της. Όταν τους γυρίσαμε πίσω στο Δροσερό, τους αφήσαμε σε ένα σπίτι όπου γινόταν γάμος. Πολλά από τα παιδιά μου είπαν, ότι θα ήθελαν να σπουδάσουν δάσκαλοι.

Ο σκοπός ήταν δύσκολο έως ακατόρθωτο να εκπληρωθεί, λαμβάνοντας υπόψη κυρίως τα χρονικά περιθώρια αλλά και την ηλικία, ακόμη και από παιδιά που δεν αντιμετωπίζουν προβλήματα κοινωνικού αποκλεισμού. Πόσο μάλιστα, όταν έχουν διαφορετική μητρική γλώσσα. Η ομάδα όμως ανεξάρτητα από το αποτέλεσμα δούλεψε με σιγουριά, σεβασμό και μεράκι. Μπράβο τους.

μουσείο &

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Μουσείο, σύμφωνα με τον γενικό ορισμό που δίνει το Διεθνές Συμβούλιο Μουσείων (ICOM), είναι ένα μη κερδοσκοπικό μόνιμο ίδρυμα στην υπηρεσία της κοινωνίας και της εξέλιξής της, ανοιχτό στο κοινό, που αποκτά, διατηρεί, ερευνά, επικοινωνεί και εκθέτει για σκοπούς μελέτης, εκπαίδευσης και ψυχαγωγίας υλικό-μαρτυρία του ανθρώπου και του περιβάλλοντός του.

Ο ορισμός αυτός δίνει την ακριβέστερη περιγραφή της σύγχρονης έννοιας των μουσείων που εστιάζουν το ενδιαφέρον τους τόσο στα αντικείμενα όσο και στο κοινό τους (Νάκου, 2002) και θέτουν ανάμεσα στους κύριους σκοπούς των μουσειακών λειτουργιών την εκπαίδευση και την ψυχαγωγία.

Ωστόσο, τα μουσεία στην ιστορική τους πορεία δεν επιτέλεσαν εκπαιδευτικό έργο για τα πλατύτερα κοινωνικά στρώματα (Αλκηστις, 1996). Η ανάγκη για την μεταλλαγή των μουσείων σε

ζωντανές πολιτισμικές εστίες με ευρύτερη παιδευτική αποστολή άρχισε να γίνεται αντικείμενο διαλόγου στα μέσα του 20ου αιώνα όταν τα μουσεία αναθεώρησαν τον εκπαιδευτικό και κοινωνικό τους ρόλο και ανέπτυξαν μια επικοινωνιακή πολιτική για την προσέγγιση ποικίλων ομάδων επισκεπτών υπηρετώντας το αίτημα για τη δια βίου αγωγή και εκπαίδευση.

Καθώς η μάθηση αποτελεί μια διεργασία δια βίου, το μουσείο είναι ένας μορφωτικός χώρος όπου κάθε άνθρωπος μπορεί να επανέρχεται και να αντλεί πληροφορίες σε όλη τη διάρκεια της ζωής του (Αλκηστις, 1996). Το μουσείο μπορεί να αποτελεί κεντρικό σημείο αναφοράς στη ζωή των ανθρώπων, να λειτουργήσει ως χώρος αναψυχής και έμπνευσης και να συμβάλει στη διαμόρφωση πολιτισμικών αξιών, στην προσφορά δυνατοτήτων μάθησης και στην κοινωνική ισότητα (Μούλιου, 2005).

